

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Право інтелектуальної власності в іноземних державах
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства
Розробник(и)	Гончарова Аліна В`ячеславівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Денна форма навчання: обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 32 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 16 год. практичних занять), 118 годин становить самостійна робота. Заочна форма навчання: обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 28 год. становить контактна робота з викладачем (14 год. лекцій, 14 год. практичних занять), 122 години становить самостійна робота
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Інтелектуальна власність"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення, а також комплексних спеціальних знань щодо особливостей закріплення та охорони права інтелектуальної власності в іноземних державах.

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 Система інтелектуальної власності в іноземних державах</p> <p>Поняття і зміст інтелектуальної власності та її значення. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності.</p>
<p>Тема 2 Економічне значення інтелектуальної власності</p> <p>Інтелектуальна власність як товар. Основні властивості ринкових товарів. Поділ прав інтелектуальної власності за принципом «відокремлюваності». Строк служби об'єктів інтелектуальної власності. Оцінка вартості майнових прав інтелектуальної власності.</p>
<p>Тема 3 Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності</p> <p>Право на комерційну таємницю. Право на компонування інтегральних мікросхем (ІМС). Право на наукове відкриття. Право на раціоналізаторську пропозицію. Право на сорт рослин, породи тварин.</p>
<p>Тема 4 Захист прав інтелектуальної власності</p> <p>Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення. Категорії спорів. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності: цивільно-правові засоби захисту прав. Кримінальна відповідальність за порушення прав.</p>
<p>Тема 5 Договори у сфері інтелектуальної власності</p> <p>Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності. Поняття договору. Види договорів у сфері інтелектуальної власності Цивільно-правові вимоги до договорів у сфері інтелектуальної власності. Види договорів за різними критеріями класифікації у сфері інтелектуальної власності. Авторські договори Обов'язкові положення, особливості, види і характеристика авторських договорів. Договори на використання об'єктів промислової власності.</p>
<p>Тема 6 Порядок одержання патенту в іноземних державах</p> <p>Загальні положення про оформлення прав на об'єкти промислової власності. Особи, які мають право на подачу заявки на одержання патенту. Порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель. Реєстрація патенту. Видача патенту. Порядок одержання патенту на промисловий зразок.</p>
<p>Тема 7 Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 1)</p> <p>Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародні угоди з авторського права Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція). Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція). Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT). Міжнародні угоди з суміжних прав Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція). Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми). Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ). Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники). Міжнародні угоди з охорони промислової власності Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція). Договір про патенту кооперацію (РСТ). Договір про патентне право (PLT). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.</p>

Тема 8 Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 2)

Міжнародні угоди з охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (Мадридська угода). Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків. Договір про закони щодо товарних знаків (Договір TLT). Найробський договір про охорону олімпійського символу. Міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угоди TRIPS).

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Оперувати системою спеціальних знань у галузі реєстрації права інтелектуальної власності в іноземних державах.
PH2	Знати особливості судового та позасудового захисту права інтелектуальної власності в окремих зарубіжних державах.
PH3	Мати сучасне конструктивне та фундаментальне мислення про нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Система інтелектуальної власності в іноземних державах
Лк1 "Система інтелектуальної власності в іноземних державах" Поняття і зміст інтелектуальної власності та її значення. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності.
Пр1 "Система інтелектуальної власності в іноземних державах" Поняття і зміст інтелектуальної власності та її значення. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності.
Тема 2. Економічне значення інтелектуальної власності
Лк2 "Економічне значення інтелектуальної власності" Інтелектуальна власність як товар. Основні властивості ринкових товарів. Поділ прав інтелектуальної власності за принципом «відокремлюваності». Строк служби об'єктів інтелектуальної власності. Оцінка вартості майнових прав інтелектуальної власності.
Пр2 "Економічне значення інтелектуальної власності" Інтелектуальна власність як товар. Основні властивості ринкових товарів. Поділ прав інтелектуальної власності за принципом «відокремлюваності». Строк служби об'єктів інтелектуальної власності. Оцінка вартості майнових прав інтелектуальної власності.

<p>Тема 3. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності</p>
<p>Лк3 "Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності"</p> <p>Право на комерційну таємницю. Право на компонування інтегральних мікросхем (ІМС). Право на наукове відкриття. Право на раціоналізаторську пропозицію. Право на сорт рослин, породу тварин.</p>
<p>Пр3 "Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності"</p> <p>Право на комерційну таємницю. Право на компонування інтегральних мікросхем (ІМС). Право на наукове відкриття. Право на раціоналізаторську пропозицію. Право на сорт рослин, породу тварин.</p>
<p>Тема 4. Захист прав інтелектуальної власності</p>
<p>Лк4 "Захист прав інтелектуальної власності"</p> <p>Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення. Категорії спорів. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності: цивільно-правові засоби захисту прав. Кримінальна відповідальність за порушення прав.</p>
<p>Пр4 "Захист прав інтелектуальної власності"</p> <p>Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення. Категорії спорів. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності: цивільно-правові засоби захисту прав. Кримінальна відповідальність за порушення прав.</p>
<p>Тема 5. Договори у сфері інтелектуальної власності</p>
<p>Лк5 "Договори у сфері інтелектуальної власності"</p> <p>Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності. Поняття договору. Види договорів у сфері інтелектуальної власності Цивільно-правові вимоги до договорів у сфері інтелектуальної власності. Види договорів за різними критеріями класифікації у сфері інтелектуальної власності. Авторські договори Обов'язкові положення, особливості, види і характеристика авторських договорів. Договори на використання об'єктів промислової власності.</p>
<p>Пр5 "Договори у сфері інтелектуальної власності"</p> <p>Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності. Поняття договору. Види договорів у сфері інтелектуальної власності Цивільно-правові вимоги до договорів у сфері інтелектуальної власності. Види договорів за різними критеріями класифікації у сфері інтелектуальної власності. Авторські договори Обов'язкові положення, особливості, види і характеристика авторських договорів. Договори на використання об'єктів промислової власності.</p>
<p>Тема 6. Порядок одержання патенту в іноземних державах</p>
<p>Лк6 "Порядок одержання патенту в іноземних державах"</p> <p>Загальні положення про оформлення прав на об'єкти промислової власності. Особи, які мають право на подачу заявки на одержання патенту. Порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель. Реєстрація патенту. Видача патенту. Порядок одержання патенту на промисловий зразок.</p>

Пр6 "Порядок одержання патенту в іноземних державах"

Загальні положення про оформлення прав на об'єкти промислової власності. Особи, які мають право на подачу заявки на одержання патенту. Порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель. Реєстрація патенту. Видача патенту. Порядок одержання патенту на промисловий зразок.

Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 1)

Лк7 "Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 1)" (денна)

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародні угоди з авторського права Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція). Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція). Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT). Міжнародні угоди з суміжних прав Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція). Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми). Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ). Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники). Міжнародні угоди з охорони промислової власності Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція). Договір про патенту кооперацію (РСТ). Договір про патентне право (PLT). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.

Лк7 "Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 1)" (заочна)

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародні угоди з авторського права Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція). Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція). Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT). Міжнародні угоди з суміжних прав Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція). Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми). Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ). Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники). Міжнародні угоди з охорони промислової власності Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція). Договір про патенту кооперацію (РСТ). Договір про патентне право (PLT). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.

Пр7 "Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 1)" (денна)

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародні угоди з авторського права Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція). Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція). Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT). Міжнародні угоди з суміжних прав Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція). Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми). Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ). Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники). Міжнародні угоди з охорони промислової власності Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція). Договір про патенту кооперацію (РСТ). Договір про патентне право (PLT). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.

Пр7 "Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 1)" (заочна)

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародні угоди з авторського права Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція). Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція). Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT). Міжнародні угоди з суміжних прав Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція). Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми). Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ). Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники). Міжнародні угоди з охорони промислової власності Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція). Договір про патенту кооперацію (РСТ). Договір про патентне право (PLT). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.

Тема 8. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 2)

Лк8 "Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 2)" (денна)

Міжнародні угоди з охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (Мадридська угода). Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків. Договір про закони щодо товарних знаків (Договір TLT). Найробський договір про охорону олімпійського символу. Міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угоди TRIPS).

Пр8 "Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності (ч. 2)" (денна)

Міжнародні угоди з охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (Мадридська угода). Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків. Договір про закони щодо товарних знаків (Договір TLT). Найробський договір про охорону олімпійського символу. Міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угоди TRIPS).

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Три есе за темою на вибір в межах тем 1-8
НД2	Виконання кейсів за результатами вивчення тем 6-7
НД3	Підготовка проектів ліцензійних угод, тощо за результатами вивчення теми 7
НД4	Виконання практичних завдань за темами 1-8 під час проведення ПЗ
НД5	Виконання групової проектної роботи

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Лекції-дискусії
МН3	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН4	Мозковий штурм

Лекції надають студентам матеріали з галузі інноваційної діяльності, вчинення правочинів та здатності їх використання в інноваційній сфері з різних точок зору, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосувати теоретичні знання на практичних прикладах. Практико-орієнтовне навчання передбачає визначення студентами видів та порядку вчинення правочинів в сфері інтелектуальної власності, розробки проектів договорів, аналізу договорів, супроводження трансферу технологій.

Участь у груповій роботі над проектами, підготовка та написання есе формують комунікативні навички. У свою чергу, групова робота над проектами сприяє формуванню таких «soft skills» як лідерство, вміння нести відповідальність та працювати в команді. Вищевказані методи навчання також формують здатність мислити логічно та систематично.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО2	Експрес-тестування
МФО3	Захист презентацій та рефератів
МФО4	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)
МСО2	Підготовка есе
МСО3	Підготовка та виконання тестових завдань
МСО4	Підсумковий контроль: залік

Контрольні заходи:

2 семестр		100 балів
МСО1. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		20
	2x10	20
МСО2. Підготовка есе		18
		18
МСО3. Підготовка та виконання тестових завдань		32
	4x8	32
МСО4. Підсумковий контроль: залік		30
	2x15	30

Контрольні заходи в особливому випадку:

2 семестр		100 балів
МСО1. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		20
	2x10	20
МСО2. Підготовка есе		18
		18
МСО3. Підготовка та виконання тестових завдань		32
	4x8	32
МСО4. Підсумковий контроль: залік		30
	2x15	30

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі тестування, підготовки есе, виконання практичних занять. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Цифрова патентна бібліотека
ЗН3	Державний реєстр представників у справах інтелектуальної власності
ЗН4	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Eva-Maria Kieninger. Security Rights in Intellectual Property. 2020. Springer Nature Switzerland AG. 129 p.
2	Мікульонок, І. О. Інтелектуальна власність та патентознавство [Електронний ресурс] : підручник для студентів, які навчаються за програмами підготовки магістрів / І. О. Мікульонок ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 3-тє вид., переробл. та доп. – Електронні текстові дані (1 файл: 6,71 Мбайт). – Київ : Політехніка, 2019. – 246 с.
3	Еннан Р. Є. Право інтелектуальної власності : навчально-методичний посібник / Р. Є. Еннан, С. В. Мазуренко. - Одеса : НУ "ОЮА", 2019. - 136 с
4	Abbe Brown, Smita Kheria, Jane Cornwell, and Marta Ijadica. Intellectual Property Law. https://global.oup.com/ukhe/inspectioncopyrequest/9780198799801?cc=ua&lang=en

5	Шуба І.В. Інтелектуальна власність: Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання. Електронне видання. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 96 с
Допоміжна література	
1	Охорона та захист прав інтелектуальної власності: економіко-правові підходи [Текст] : [монографія] / [М. Є. Бичковська та ін. ; ред.: О. О. Кулініч, Р. Б. Шишка]. - Київ : ЛіраК, 2019. - 275 с
2	Commission staff working document «Evaluation of the Regulation (EC) No 469/2009 of the European Parliament and of the Council concerning the supplementary protection certificate for medicinal products, and Regulation (EC) No 1610/96 of the European Parliament and of the Council concerning the creation of a supplementary protection certificate for plant protection products», Brussels, 25.11.2020. SWD (2020) 292 final
3	Communication from the Commission «Making the most of the EU's innovative potential. An intellectual property action plan to support the EU's recovery and resilience. COM/2020/760 final, 25.11.2020.
4	Галупова Л. І. Альтернативні способи врегулювання конфліктів у сфері права інтелектуальної власності: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Галупова Лариса Ігорівна. Одеса, 2021. 207
5	Stamatoudi Irini, Torremans Paul (eds.) EU Copyright Law: A Commentary. 2nd ed. – Edward Elgar Publishing, 2021. – 1244 p.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності http://www.ndiiv.org.ua/index.php/ua/
2	Національний офіс інтелектуальної власності http://nipo.gov.ua
3	ДО «Українське агентство з авторських та суміжних прав» http://uacr.org
4	Словник термінів інтелектуальної власності https://smithhopen.com/resources/glossary-of-intellectual-property-terms/
5	Всесвітня організація інтелектуальної власності WIPO https://www.wipo.int/portal/en/index.html